

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๘.๔/ว ๑๙๓๓๓

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ทุกจังหวัด

ตามที่ได้แจ้งขอความร่วมมือจังหวัดดำเนินการประชาสัมพันธ์และแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. .... (ร่างแรก) และขอให้รวบรวมข้อมูลในภาพรวมของจังหวัดส่งให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อจะได้รวบรวมความเห็นเสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาปรับปรุงแก้ไขต่อไป ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดการประชุมชี้แจงผ่านระบบ Web Conference เพื่อชี้แจงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว และขอความร่วมมือท้องถิ่นจังหวัดและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม รายละเอียดปรากฏตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๑๗๗๕ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๑ และหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๘.๑/๗๘๑๔ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๑ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ส่งสรุปผลการประชุมผ่านระบบ Web Conference เพื่อชี้แจงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. .... (ร่างแรก) มาเพื่อทราบ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กองการเลือกตั้งท้องถิ่น

กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบการเลือกตั้งท้องถิ่น

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๒๓๗๒ - ๓

นายวิษณุ วาสานนท์ ๐๘-๙๙๒๕-๒๖๗๔

สรุปผลการประชุม
ผ่านระบบ Web Conference เพื่อชี้แจงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. .... (ร่างแรก)
วันศุกร์ที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๑ เวลา ๑๐.๐๐ น.
ณ ห้องประชุมกลุ่มประสานการตรวจราชการกรม อาคาร ๔ ชั้น ๓ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

.....

รายชื่อผู้มาประชุม

๑. นายขจร ศรีชวโนทัย	ประธาน
รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
๒. ดร.พีระพงษ์ ไพรินทร์	
ที่ปรึกษากฎหมายการเลือกตั้ง	
๓. นายสุรเกียรติ์ ฐิตะฐาน	
ผู้อำนวยการกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น	
๔. นายกู้เกียรติ นิ่มเนียม	
เลขานุการกรม	
๕. นายวิษณุ วาสานนท์	เลขานุการ
ผู้อำนวยการกองการเลือกตั้งท้องถิ่น	

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายพิมมนต์ อรัญพูล	นิติกรชำนาญการ
๒. นายปรเมศวร์ โตอดิเทพย์	นิติกรชำนาญการ
๓. นางนวมลณี เจริญเกียรติภักดี	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
๔. นายสุรัตน์ นุชอุทัย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๕. นางทัศนภรณ์ ลัทธศักดิ์ศิริ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๖. นางสาวพัฒนาธิดา สมหนองบัว	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

นายขจร ศรีชวโนทัย รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ประธาน แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เห็นชอบให้มีการประชุมผ่านระบบ Web Conference เพื่อชี้แจงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ....(ร่างแรก)

มติที่ประชุม รับทราบ

/ระเบียบวาระที่ ๒ ...

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องที่เสนอให้ที่ประชุมทราบ

นายขจร ศรีชวโนทัย รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีคำสั่งที่ ๒๓๒/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ จัดตั้งกองการเลือกตั้งท้องถิ่นเพื่อรองรับภารกิจการดำเนินการประสานงานการจัดการเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีโครงสร้างแบ่งเป็น ๓ กลุ่มงาน และ ๑ ฝ่าย ประกอบด้วยกลุ่มงานอำนวยความสะดวกและสนับสนุนการเลือกตั้งท้องถิ่น กลุ่มงานประชาสัมพันธ์การมีส่วนร่วม และข้อมูลการเลือกตั้งท้องถิ่น กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบการเลือกตั้งท้องถิ่น และฝ่ายบริหารทั่วไป

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

นายขจร ศรีชวโนทัย รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ประธาน ได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการนำเสนอสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. .... ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

นายวิชณุ วาสานนท์ ผู้อำนวยการกองการเลือกตั้งท้องถิ่น เลขานุการ ได้นำเสนอสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. .... รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

ดร. พิระพงษ์ ไพรินทร์ ที่ปรึกษากฎหมายการเลือกตั้ง ได้ให้ข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. .... รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

มติที่ประชุม เห็นชอบให้ส่งสรุปผลการประชุมให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัด ทุกจังหวัด ทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

มติที่ประชุม เลิกประชุมเวลา ๑๑.๓๐ น.

ผู้บันทึกรายงานการประชุม
พิมมนต์ อรัญพูล
(นายพิมมนต์ อรัญพูล)
นิติกรชำนาญการ

ผู้ตรวจรายงานการประชุม
วิชณุ วาสานนท์
(นายวิชณุ วาสานนท์)
ผู้อำนวยการกองการเลือกตั้งท้องถิ่น

.....

**สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น
หรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. .... สรุปลงได้ดังนี้**

เรื่อง	สาระสำคัญ
(๑) หน้าที่และอำนาจการจัดการเลือกตั้ง	กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่และอำนาจในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการเลือกตั้ง หรือจัดการเลือกตั้งเอง หรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่นของรัฐซึ่งมิใช่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการแทน (มาตรา ๖)
(๒) กำหนดระยะเวลาการจัดการเลือกตั้ง	กำหนดให้จัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นดำรงตำแหน่งครบวาระหรือภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุอื่นนอกจากครบวาระ เว้นแต่กรณีสมาชิกสภาท้องถิ่นมีวาระดำรงตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึง ๑๘๐ วัน จะไม่จัดให้มีการเลือกตั้งก็ได้ ทั้งนี้ กรณีมีความจำเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีคำสั่งให้ยื่นหรือขยายระยะเวลา ให้มีการเลือกตั้งโดยให้ระบุเหตุผลไว้ด้วย (มาตรา ๑๑)
(๓) การบริหารจัดการการเลือกตั้ง	<p>การบริหารจัดการการเลือกตั้ง สรุปลงสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้</p> <p>๑) ผู้ดำเนินการเลือกตั้ง กำหนดให้หัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น โดยมีหน้าที่ในการรับสมัครเลือกตั้ง กำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง แต่งตั้งและจัดอบรมเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพิ่มชื่อหรือถอนชื่อ ดำเนินการเกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้ง การนับคะแนน การประกาศผลการคะแนนเลือกตั้ง และการตั้งงบประมาณสำหรับการเลือกตั้ง</p> <p>๒) คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ดังนี้</p> <p>๒.๑) คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีหน้าที่เสนอแนะและให้ความเห็นชอบในการกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง และการแต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง เป็นต้น (มาตรา ๒๖)</p> <p>๒.๒) คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่า ๕ คน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนนและการนับคะแนนของหน่วยเลือกตั้ง (มาตรา ๒๘(๑))</p> <p>๒.๓) เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย อย่างน้อย ๒ คน มีหน้าที่รักษาความปลอดภัยและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้ง (มาตรา ๒๘(๒))</p> <p>๓) การกำหนดเขตเลือกตั้ง หน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง</p>

๓.๑) เขตเลือกตั้ง สำหรับสมาชิกสภาท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร ถือเป็นเขตเลือกตั้ง กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดถือเป็นเขตเลือกตั้ง กรณีเทศบาลตำบลแบ่งเป็น ๒ เขต กรณีเทศบาลเมืองแบ่งเป็น ๓ เขต กรณีเทศบาลนครหรือเมืองพัทยา แบ่งเป็น ๔ เขต กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลถือเป็นเขตเลือกตั้ง (มาตรา ๑๙) สำหรับการเลือกตั้ง ผู้บริหารท้องถิ่นให้ใช้เขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเขตเลือกตั้ง (มาตรา ๒๒)

๓.๒) หน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง กำหนดให้ผู้อำนวยการเลือกตั้ง ประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๒๐ วัน

๔) การรับสมัครเลือกตั้ง ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งยื่นต่อผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมหลักฐานการสมัครและค่าธรรมเนียมการสมัครตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด และดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม รวมทั้งให้จัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง (มาตรา ๕๑)

๕) การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง กำหนดให้ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางจัดทำขึ้น และประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๒๐ วัน และแจ้งรายชื่อให้เจ้าบ้านทราบ ไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน (มาตรา ๕๓)

๖) ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง กำหนดให้ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัดประกาศกำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งตามหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด รวมทั้งการจัดทำบัญชีรายรับและรายจ่ายให้ถูกต้อง ครบถ้วนตามความเป็นจริงต่อผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัด (มาตรา ๖๑)

๗) การออกเสียงลงคะแนน กำหนดให้การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยใช้บัตรเลือกตั้งหรือการลงคะแนนโดยใช้วิธีการอื่นที่มีค่าใช้จ่ายใช้บัตรเลือกตั้ง (มาตรา ๗๕)

๘) ค่าใช้จ่ายในการจัดการเลือกตั้ง กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งทั้งหมด เว้นแต่ค่าใช้จ่ายของคณะกรรมการการเลือกตั้งและผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัด ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีรายได้ไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งให้คณะรัฐมนตรีจัดสรรค่าใช้จ่ายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นตามความจำเป็น (มาตรา ๑๔)

๙) ระยะเวลาการออกเสียงลงคะแนน กำหนดให้เปิดการออกเสียงลงคะแนนตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ น. ถึงเวลา ๑๖.๐๐ น. (มาตรา ๗๗)

<p>(๔) การตรวจสอบการเลือกตั้งและการฟ้องคดี</p>	<p>๑๐) การนับคะแนนเลือกตั้งและการประกาศผลการเลือกตั้ง</p> <p>๑๐.๑) การนับคะแนน กำหนดให้นับคะแนนเมื่อเสร็จสิ้นการลงคะแนนเลือกตั้งแล้วโดยเปิดเผย ณ ที่เลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้ง ห้ามมิให้เลื่อนหรือประวิงเวลายับคะแนน และเมื่อรวมผลการนับคะแนนเสร็จสิ้นแล้วให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งนั้น และรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยทันที (มาตรา ๙๖ และ ๑๐๑)</p> <p>๑๐.๒) การประกาศผลการเลือกตั้ง กำหนดให้ผู้อำนวยความสะดวกเลือกตั้งประจำจังหวัดหากเห็นว่าการเลือกตั้งและการนับคะแนนเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมให้รายงานผลการนับคะแนนเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อประกาศผลการเลือกตั้ง (มาตรา ๑๐๕)</p> <p>กำหนดให้ผู้ใดก็ตามเห็นว่า การเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใดมิได้เป็นไปด้วยความสุจริตและเที่ยงธรรม โดยมีหลักฐานตามสมควร มีสิทธิแจ้งเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการตรวจสอบ หากไม่มีเหตุให้ยุติเรื่อง หากมีเหตุให้ดำเนินการไต่สวนโดยพลัน (มาตรา ๑๑๒) และให้การกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้อยู่ในอำนาจของศาลอุทธรณ์ในการพิจารณาพิพากษา</p>
--	---

กองการเลือกตั้งท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๑

ประเด็นข้อสังเกตของร่าง พ.ร.บ.การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ....
โดย ดร.พีระพงษ์ ไพรินทร์

*****

มาตรา	ประเด็นข้อสังเกต
มาตรา ๕	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังมีคงมี ๕ ประเภท คือ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง และหากมีการเลือกตั้งเกิดขึ้น จะมีหัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่น ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย และมีประเด็นใหม่ คือ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง อาจจะเกี่ยวข้องกับท้องถิ่นจังหวัด เนื่องจากผู้ตรวจการเลือกตั้งมีอำนาจตรวจสอบ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับในการวางตัวเป็นกลางทางการเมือง รวมถึงตรวจสอบขบวนการจัดการเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย
มาตรา ๑๑	การจัดการเลือกตั้ง ดำเนินการภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่สมาชิกสภาท้องถิ่น/ผู้บริหารท้องถิ่นครบวาระ หรือภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุอื่นนอกจาก ครบวาระ ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลือไม่ถึง ๑๘๐ วัน จะไม่จัดให้มีการเลือกตั้งก็ได้ กรณีเลือกสมาชิกแทนตำแหน่งที่ว่าง สมาชิกนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าอายุสภา ที่เหลืออยู่ โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถยื่นหรือขยายระยะเวลาการเลือกตั้งได้ตามความจำเป็น
มาตรา ๑๔	ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งทั้งหมดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบ ยกเว้นค่าใช้จ่ายของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีรายได้ไม่พอ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
มาตรา ๑๙	กำหนดจำนวนเขตเลือกตั้งของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
มาตรา ๒๖	กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตจังหวัดที่มีการเลือกตั้ง
มาตรา ๒๘	กำหนดให้มีคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๕ คน และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย อย่างน้อย ๒ คน
มาตรา ๕๕	กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งและผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่าผู้ใดไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัยให้แล้วเสร็จก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน และให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาค คำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคให้เป็นที่สิ้นสุด
มาตรา ๖๓	กำหนดระยะเวลาของการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยกำหนดให้ผู้สมัครหาเสียงกรณีครบวาระ ให้กระทำได้ตั้งแต่ ๑๘๐ วัน ก่อนวันครบวาระ หรือกรณีมีการยุบสภา ให้กระทำได้ตั้งแต่วันยุบสภา กรณีตำแหน่งว่าง ให้กระทำได้ตั้งแต่วันที่ตำแหน่งว่าง กรณีเลือกตั้งใหม่ ให้กระทำได้ตั้งแต่วันที่มิคำสั่งให้เลือกตั้งใหม่
มาตรา ๖๔	กำหนดห้ามผู้สมัครหรือผู้ใดจงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่น ให้งดเว้นการลงคะแนนหรือชักชวนให้ไปลงคะแนนไม่เลือกผู้ใด โดยห้ามรวมถึงผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องไม่กระทำการ

มาตรา	ประเด็นข้อสังเกต
	ลักษณะจัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด
มาตรา ๖๕	กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจกำหนดลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้งได้ และกำหนดให้การหาเสียงจะมีผู้ช่วยหาเสียงจำนวนเท่าใด ให้แจ้งกับคณะกรรมการการเลือกตั้ง และให้คิดเป็นเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งด้วย
มาตรา ๖๖	กำหนดการจัดยานพาหนะนำผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังที่เลือกตั้งหรือกลับจากที่เลือกตั้ง โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายทำได้ แต่ห้ามจงใจให้ลงคะแนนเลือกหรือไม่เลือกผู้ใด
มาตรา ๖๗	กำหนดห้ามผู้ที่ไม่มีสัญชาติไทยมีส่วนช่วยเหลือในการเลือกตั้งหรือกระทำการใด ๆ อันอาจเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง
มาตรา ๖๘	กำหนดห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่กระทำการใด ๆ อันอาจเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง เว้นแต่กระทำตามหน้าที่และอำนาจ
มาตรา ๖๙	กำหนดห้ามโฆษณาหาเสียงเลือกตั้ง ตั้งแต่เวลา ๑๘.๐๐ น. ของวันก่อนวันเลือกตั้งหนึ่งวัน จนถึงสิ้นสุดวันเลือกตั้ง
มาตรา ๗๐	คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้กำหนดสถานที่ติดป้ายและขนาดป้ายหาเสียงเลือกตั้ง
มาตรา ๗๒	กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งส่งระงับการหาเสียงทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ หากฝ่าฝืน กฎหมาย คำสั่ง ระเบียบ ข้อบังคับ
มาตรา ๗๔	หากมีการกำหนดให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยวิธีอื่นนอกจากบัตรเลือกตั้ง (เช่น เครื่องลงคะแนน) ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการลงคะแนนโดยวิธีนั้น
มาตรา ๗๖	คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้กำหนดหีบบัตรเลือกตั้งและบัตรเลือกตั้ง โดยให้คำนึงถึง หีบบัตรเลือกตั้งที่มีอยู่แล้ว
มาตรา ๗๗	กำหนดวันเลือกตั้งให้เปิดการออกเสียงลงคะแนนตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา ซึ่งมีความแตกต่างกับการกำหนดการเลือกตั้ง ส.ส. ที่กำหนดระยะเวลา สิ้นสุดไว้ ๑๗.๐๐ นาฬิกา และต้องรอความชัดเจนในการพิจารณาของส่วนที่เกี่ยวข้อง ต่อไป
มาตรา ๙๙	บัตรเลือกตั้งที่เปลี่ยนแปลงไป ต่อไปนี้บัตรเลือกตั้งปลอมไม่ถือเป็นบัตรเสียซึ่งแตกต่างจาก กฎหมายเดิมซึ่งถือเป็นบัตรเสีย และบัตรเลือกตั้งปลอมนั้นจะไปบัญญัติกระบวนการที่ เกี่ยวข้องไว้ในบทมาตราอื่นที่ชัดเจนมากขึ้น เช่น มาตรา ๑๐๓ ดังนั้น ถ้ามีเรื่องสอบสวน ถึงท้องถิ่นจังหวัดก็สามารถขยายความได้ว่าบัตรเลือกตั้งปลอมไม่ใช่บัตรเสียอีกต่อไป
มาตรา ๑๐๗	การพิจารณาสำนวนของศาลอุทธรณ์ต่อไปสามารถใช้คลิปประกอบสำนวนเป็นพยาน เอกสารได้ และมีกระบวนการสอบสวนในเชิงรุก เช่น มีการกันพยานซึ่งเป็นผู้ต้องหา มาเป็นพยานได้ การใช้เทคโนโลยีทางสำนวนก็อาจเกิดขึ้นได้ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ท้องถิ่น จังหวัดต้องระมัดระวังในทุกขั้นตอนเพื่อมิให้เกี่ยวข้องในการพิจารณาคดีของศาลอุทธรณ์
มาตรา ๑๑๕	กรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งให้ ผอ.เลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ้น จากการปฏิบัติหน้าที่ด้วยเหตุใดก็ตาม หากคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่า มีกระบวนการใด ที่เป็นการกระทำผิดวินัย คณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องรายงานมายังผู้บังคับบัญชา เพื่อดำเนินการทางวินัย และกรณี ผอ.เลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ้นหน้าที่ กฎหมายก็บัญญัติเพิ่มในร่าง พ.ร.บ. นี้ว่า คณะกรรมการการเลือกตั้ง สามารถตั้งปลัดจังหวัด นายอำเภอ หรือหัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อื่นมาปฏิบัติหน้าที่แทนได้